

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 501/2021-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného spoločnosťou Lexpert s. r. o., Horná 15, Banská Bystrica, IČO 45 976 856, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Roman Dula, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 CoE 65/2019-193 z 10. apríla 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 ECdo 9/2020 z 25. februára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 28. apríla 2021 domáhal vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) namietanými v záhlaví tohto rozhodnutia. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutia a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom exekučného konania v postavení povinného o vymożenie pohľadávky vo výške 8 680 eur s príslušenstvom vedeného súdnou exekútkou JUDr. Luciou Uliankovou, exekútkový úrad, Nám. SNP 30, Zvolen, pod sp. zn. EX 1025/15 na základe rozhodcovského rozsudku Rozhodcovského súdu pri Slovenskej arbitrážnej komore, s. r. o., č. k. VK 72/2014 z 11. marca 2015.

3. V návrhu na zastavenie exekúcie z 28. augusta 2018 sťažovateľ uviedol, že exekúciu považuje za neprípustnú z dôvodu, že oprávnený neexistuje, resp. subjekt Spoločenstvo vlastníkov bytov B. Nemcovej I, ktorý podal návrh na vykonanie exekúcie, nemá právnu subjektivitu.
4. Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 10 Er 184/2015-141 z 27. novembra 2018 zamietol návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie.
5. Sťažovateľ uznesenie okresného súdu napadol odvolaním z 28. decembra 2018, o ktorom krajský súd uznesením rozhodol tak, že potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bol návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zamietnutý.
6. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ 4. novembra 2019 dovolanie, o ktorom najvyšší súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že dovolanie sťažovateľa odmietol ako neprípustné z dôvodu, že podľa § 202 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) od 1. apríla 2017 (účinnosť zákona č. 2/2017 Z. z.) dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Podstatnou a nosnou časťou argumentácie sťažovateľa je to, že podľa jeho názoru napadnuté rozhodnutia sú arbitrárne z týchto dôvodov:
 - a) Najvyšší súd sa nevysporiadal s argumentáciou sťažovateľa k prípustnosti dovolania v exekučnom konaní.
 - b) Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku sa uvádza: „Ak tento zákon v § 243i až § 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.“ Uvedené ustanovenie jednoznačne uvádza, že exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.
 - c) Keďže z pravidla, že exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017, neurčil zákonodarcu žiadnu výnimku v súvislosti s opravnými prostriedkami, tak platí, že právna úprava účinná do 31. marca 2017 sa má vzťahovať aj na opravné prostriedky.
 - d) Z právnej úpravy vyplýva, že dovolanie nie je prípustné až v exekučných konaniach začatých od 1. apríla 2017, pričom exekučné konanie vedené proti sťažovateľovi sa začalo ešte v roku 2015 (návrh na vykonanie exekúcie z 20. apríla 2015).
 - e) Na podporu argumentácie, že dovolanie je v tomto prípade prípustné, poukazuje sťažovateľ na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3 Oboer 1/2017 z 28. septembra 2017, v ktorom najvyšší súd v súvislosti s § 243h ods. 1 a § 202 ods. 4 Exekučného poriadku skonštatoval: „Zároveň dovolací súd uvádza, že vzhľadom na prechodné ustanovenie § 243h ods. 1 Exekučného poriadku sa na exekučné konania začaté do 31. marca 2017 nevzťahuje ustanovenie § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017. Ustanovenie § 202 ods. 4 Exekučného poriadku

v znení účinnom od 1. apríla 2017 vylučuje podanie dovolania a dovolania generálneho prokurátora výlučne v exekučných konaniach, ktoré začali od 1. apríla 2017.“

f) Napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo aj k porušeniu práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Toto právo sťažovateľa bolo porušené tým, že najvyšší súd nepostupoval podľa § 48 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a nepostúpil vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu aj napriek tomu, že sťažovateľ v podaní z 10. júla 2020 poukázal na rozdielnú súdnu prax najvyššieho súdu odôvodňujúcu postúpenie veci veľkému senátu.

g) Rozhodcovský rozsudok Rozhodcovského súdu pri Slovenskej arbitrážnej komore, s. r. o., V. P. Tótha 1081/17, Zvolen, č. k. VK 72/2014 z 11. marca 2015 bol vydaný v prospech žalobcu, ktorý bol označený názvom „*Spoločenstvo vlastníkov bytov B. Nemcovej I*“, avšak takýto subjekt neexistoval v čase podania žaloby na rozhodcovskom súde ani v čase vydania rozhodcovského rozsudku, ani v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie, ani v čase vydania poverenia na vykonanie exekúcie a neexistuje ani v súčasnosti.

h) Ak subjekt, ktorý podal žalobu na rozhodcovskom súde mal právnu subjektivitu, a teda v rozhodcovskom konaní „len“ vystupoval pod nesprávnym názvom, tak táto vada mohla byť odstránená jedine v rozhodcovskom konaní.

i) Exekučný súd nemá právomoc materiálne preskúmať exekučný titul a ani nemôže odstraňovať prípadné vady exekučného titulu.

j) Exekučný súd sa pri návrhu na zastavenie exekúcie nezaoberal zjavnou vadou exekučného titulu, keďže ten bol vydaný v prospech subjektu s názvom, aký nemá žiadny existujúci subjekt.

8. Sťažovateľ ďalej namieta, že pochybenie všeobecných súdov nespôsobilo len porušenie práva na spravodlivý proces, ale malo za následok aj porušenie práva vlastníť majetok, keďže sa sťažovateľ v súdnom konaní doteraz nedomohol účinnej ochrany pre svoje porušované práva týkajúce sa jeho majetku. Zo starobného dôchodku sťažovateľa sú exekútorom naďalej vykonávané zrážky.

9. Sťažovateľ ďalej namieta, že chybné rozhodnutia súdov spôsobili aj zbytočné prietahy v konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu:

10. Predmetom konania o tejto časti ústavnej sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti argumentácie, ktorou sťažovateľ namieta, že napadnutým rozhodnutím najvyšší súd porušil jeho označené práva. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sťažovateľ považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné v otázke prípustnosti dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní začatom pred 1. aprílom 2017. Podľa sťažovateľa došlo aj k porušeniu jeho práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (bez akejkoľvek bližšej špecifikácie a argumentácie), k porušeniu práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a napokon aj k porušeniu práva vlastníť majetok.

11. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy,

ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

12. Ústavný súd k vzťahu medzi čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

13. Ústavný súd teda skúmal, či sa najvyšší súd odchyľil od prípustného výkladu aplikovaných právnych noriem a pristúpil k preskúmaniu zlučiteľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu č. k. 2 ECdo 9/2020 z 25. februára 2021 s ústavou, listinou a dohovorom.

K intertemporalite a princípu okamžitej aplikability procesných noriem:

14. Nosnou časťou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je, že najvyšší súd sa nevysporiadal s otázkou prípustnosti dovolania v exekučnom konaní.

15. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017 dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné, a dovolanie odmietol.

16. Najvyšší súd uzavrel, že sťažovateľ podal dovolanie 11. novembra 2019 proti uzneseniu, ktoré odvolací súd vydal 10. apríla 2019, teda po účinnosti zákona č. 2/2017 Z. z. (účinnosť 1. apríla 2017).

17. Z judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 159/08, IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017) vyplýva, že otázku posúdenia prípustnosti dovolania rieši zákon. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľa v prípade, ak zákonné pravidlá dovolania nepripúšťajú. Postup súdu v súlade so zákonom preto ani nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia práva sťažovateľa.

18. Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím, ako aj vytvárať určitý procesný filter zabráňujúci neúmernej litigačnej záťaži najvyššieho súdu v prípade, ak *vec prima facie* nedosahuje intenzitu odôvodňujúcu zásah z pozície dovolacieho súdu, pričom vzhľadom na ich jednoznačné vyjadrenie dotknuté osoby musia počítat s tým, že tieto pravidlá budú aplikované.

19. Ústavný súd konštatuje, že novela Exekučného poriadku vykonaná zákonom č. 2/2017 Z. z. modifikovala spôsobilý predmet dovolania ako jednej z objektívnych podmienok jeho prípustnosti tak, že vylúčila prípustnosť dovolania proti uzneseniam vydaným v exekučnom konaní. V prechodných zákonných ustanoveniach vo vzťahu k opravným konaniam, teda ani k dovolaciemu konaniu, neurčila žiadne prechodné pravidlo. Prechodné ustanovenie, na ktoré poukazoval sťažovateľ (§ 243h ods. 1 Exekučného poriadku), nemožno extenzívne vzťahovať aj na konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch. Tento záver je daný procesnoprávnym charakterom predmetného ustanovenia (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku) a nepriamo aj samotným obsahom prechodných ustanovení (§ 243h až § 243k Exekučného poriadku), ktoré upravujú niektoré

praktické aspekty týkajúce sa exekučného konania vo vzťahu k súdnemu exekútorovi. Navyše k rovnakému záveru nabáda aj gramatický výklad predmetného ustanovenia, keď pod výraz „exekučné konania“ nemožno podriaďiť aj rozhodovanie o mimoriadnom opravnom prostriedku proti právoplatnému rozhodnutiu v exekučnom konaní. Ústavný súd podotýka, že nosným znakom intertemporality procesných právnych predpisov je princíp okamžitej aplikability novej procesnej úpravy. Tento princíp je procesnému právu natoľko imanentný, že sa nemusí explicitne vyjadrovať v prechodných ustanoveniach procesnej úpravy (PROCHÁZKA, R., KÁČER, M. *Teória práva*. Bratislava : C. H. Beck, 2013, s. 173.).

20. Ústavný súd uvádza, že v súvislosti s okamžitou aplikabilitou § 202 ods. 4 Exekučného poriadku je už k dispozícii aj početná judikatúra najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 6 ECdo 3/2017, 6 ECdo 7/2017, 6 ECdo 9/2017, 6 ECdo 11/2017, 6 ECdo 13/2017 a najmä rozhodnutie sp. zn. 6 ECdo 15/2017, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2018). Sťažovateľom napádaný procesný postup najvyššieho súdu pri posudzovaní prípustnosti dovolania v exekučnom konaní podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku odobril aj ústavný súd (II. ÚS 185/2018). Z už uvedených rozhodnutí vyplýva, že okamžitá aplikabilita § 202 ods. 4 Exekučného poriadku nastupuje, ak sú kumulatívne splnené dve podmienky. Dovolanie musí byť podané (dovolacie konanie začaté) a zároveň rozhodnutie, proti ktorému dovolanie smeruje, musí byť vydané za účinnosti „novej“ procesnej úpravy, t. j. Exekučného poriadku účinného od 1. apríla 2017. V preskúmvanej veci je zrejmé, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané a dovolacie konanie začaté už za účinnosti novej právnej úpravy. Na toto dovolacie konanie z hľadiska prípustnosti dovolania bolo preto potrebné aplikovať právnu úpravu Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017, ktorá vylúčila prípustnosť dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní.

21. Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), t. j. taký jeho postup, ktorý by nemal oporu v zákone. Práve naopak, takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu relevantný právny predpis výslovne umožňoval (a stabilizovaná judikatúra priamo vyžadovala, pozn.), preto napadnuté uznesenie v predmetnom prípade nemohlo znamenať odoprenie prístupu sťažovateľa k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

22. Ústavný súd uzatvára, že v posudzovanej veci nezistil, že by napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd sa vysporiadal s podstatnými námietkami sťažovateľa. Z odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. K porušeniu označených práv sťažovateľa nedošlo z dôvodu, že námietky, ktoré sťažovateľ formuloval v podanom dovolaní, posúdil najvyšší súd materiálnym spôsobom, teda podľa ich skutočného obsahu, a došiel k záveru, že prípustnosť dovolania sťažovateľa je výslovne vylúčená § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení od 1. apríla 2017, a z tohto dôvodu najvyšší súd dovolanie sťažovateľa ako neprípustné odmietol.

23. Závery, ku ktorým najvyšší súd dospel v napadnutom uznesení, tak nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne). Najvyšší súd sa s námietkami sťažovateľa formulovanými v podanom

dovolání, spočívajícími v námitce přípustnosti dovolání proti uznesení vydanému v exekučním konání vysporiadal ústavne udržateľným spôsobom.

24. Ústavný súd konštatuje, že závery vyplývajúce z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nie sú ústavné neudržateľné. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom.

25. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

26. Ak najvyšší súd ústavne konformným a akceptovateľným spôsobom dospel k názoru, že dovolanie sťažovateľa je neprípustné, pričom vyčerpávajúcim spôsobom vysvetlil dôvody, ktoré viedli k tomuto záveru, a tento názor nebol ústavným súdom vyhodnotený ako svojvoľný (a teda ústavne neudržateľný), je zjavné, že absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi uznesením najvyššieho súdu a označenými právami sťažovateľa.

27. Ústavný súd preto konštatuje, že neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zasahoval, preto pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu:

28. Sťažovateľ tiež namieta, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

29. V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy (a tiež právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu), ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení týchto práv by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07).

30. Na tomto základe ústavný súd konštatuje, že ak v danom prípade dospel k záveru, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a ani k porušeniu jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

(pozri časť III.1 tohto uznesenia, pozn.), neprichádza do úvahy ani vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa podľa z čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

31. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu:

32. Sťažovateľ namieta, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo aj k porušeniu práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, argumentujúc, že toto jeho právo bolo porušené tým, že najvyšší súd nepostupoval podľa § 48 ods. 1 CSP a nepostúpil vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. Napriek tomu, že postúpenie veci veľkému senátu nie je viazané na návrh strany, sťažovateľ v dovolaní poukázal na rozdielnú súdnu prax najvyššieho súdu odôvodňujúcu postúpenie veci veľkému senátu. Záver, že senát najvyššieho súdu mal vec postúpiť veľkému senátu, podľa sťažovateľa potvrdzuje aj uznesenie veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. k. 1VObd/1/2020 z 25. februára 2021.

33. Ústavnému súdu je známa prax najvyššieho súdu, ktorá našla vyjadrenie v uznesení veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia č. k. 1VObd/1/2020 z 25. februára 2021. V tejto veci najvyšší súd dospel k záveru, že inštitút veľkého senátu sa musí inicializovať aj v prípadoch, keď je judikatúra najvyššieho súdu divergentná v dvoch líniách, ktoré reprezentujú rôzne rozhodnutia senátov najvyššieho súdu.

34. Porušenie povinnosti predložiť vec na rozhodnutie veľkému senátu predstavuje zároveň aj porušenie práva strán na zákonného sudcu v zmysle čl. 48 ods. 1 ústavy. Toto právo – v ústave vyčlenené do samostatného článku – tvorí súčasť práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 13/2021).

35. Podľa § 48 ods. 1 CSP ak senát najvyššieho súdu pri svojom rozhodovaní dospeje k právnomu názoru, ktorý je odlišný od právneho názoru, ktorý už bol vyjadrený v rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu, postúpi vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. V uznesení o postúpení veci odôvodní svoj odlišný právny názor.

36. Cieľom právnej úpravy obsiahnutej v § 48 ods. 1 CSP je pokryť prípady, v ktorých (trojčlenný) senát najvyššieho súdu dospeje k záveru, že „je“ dôvod na zmenu (na odklonenie sa od konštantnej línie rozhodovania), teda dôvod na odklon od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu alebo na zmenu právneho názoru vyjadreného v skoršom rozhodnutí trojčlenného senátu najvyššieho súdu, alebo na odklon od právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí veľkého senátu. Pokiaľ k takejto situácii dôjde, je senát, ktorý dospeje k záveru, že je dôvod na zmenu, povinný postúpiť vec veľkému senátu (rozsudok najvyššieho súdu č. k. 3 Cdo 174/2016 z 10. novembra 2016 uverejnený v zbierke pod R 17/2017).

37. Ústavný súd konštatuje, že nevyhnutným predpokladom pre vznik povinnosti dovolacieho senátu vec predložiť na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu je existencia judikatúrneho odklonu, resp. vôľa dovolacieho senátu odchyliť sa od právneho názoru vysloveného v predchádzajúcom rozhodnutí. Spor o interpretáciu právnej normy je pritom daný, ak sú v najmenej dvoch rozhodnutiach najvyššieho súdu vyslovené právne názory, ktoré odlišným

spôsobom vykladajú (interpretujú) rovnakú právnu normu (k tomu pozri aj uznesenie veľkého senátu najvyššieho súdu č. k. 1 VCdo 4/2017 z 18. decembra 2017).

38. K takémuto prípadu však u sťažovateľa nedošlo. Sťažovateľ poukázal na odlišný právny názor vyjadrený v rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu (konkrétne vo veci sp. zn. 3Oboer/1/2017), v zmysle ktorého § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017 vylučuje podanie dovolania a dovolania generálneho prokurátora až v exekučných konaniach, ktoré začali od 1. apríla 2017. Dotknuté exekučné konanie proti sťažovateľovi bolo síce začaté pred 1. aprílom 2017, a to na základe návrhu na vykonanie exekúcie z 20. apríla 2015, samotné dovolacie konanie však začalo na základe dovolania zo 4. novembra 2019 po vydaní napadnutého uznesenia krajského súdu z 10. apríla 2019, teda po 1. apríli 2017. V uvedených veciach už existuje ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu (bod 20 tohto odôvodnenia), a preto ústavný súd nenašiel žiadny dôvod, pre ktorý by senát najvyššieho súdu mal predložiť vec na rozhodnutie veľkému senátu najvyššieho súdu, a dovolanie sťažovateľa odmietol ako neprípustné.

39. Ústavný súd ani v tejto časti ústavnej sťažnosti nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sťažovateľ namietal, ani z iných dôvodov, preto aj v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu:

40. Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a w) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až v) ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

41. Podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

42. Čo sa týka tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že okrem konštatovania sťažovateľa, že „*Chybné rozhodnutia súdov spôsobili aj zbytočné prieťahy v konaní*“ a postupe všeobecných súdov, a odkazu na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (body 22 až 29 ústavnej sťažnosti) sťažovateľ nepredložil ústavnému súdu žiadnu relevantnú argumentáciu potvrdzujúcu jeho tvrdenia o porušení jeho práva na prerokovanie veci (záležitosti) bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) najvyšším súdom.

43. Ústavná sťažnosť teda neobsahuje ani dostatočne zrozumiteľné uvedenie konkrétnych skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Chýba teda obsahová náležitosť ústavnej sťažnosti predpísaná v § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, preto v tejto časti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nedostatok náležitostí ustanovených zákonom.

44. Keby aj ústavný súd neodmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti pre nedostatok náležitostí ustanovených zákonom, musel by ju odmietnuť aj ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, pretože najvyšší súd na základe podaného dovolania sťažovateľa zo 4. novembra 2019 rozhodol už 25. februára 2021, teda za necelé štyri mesiace, čím vzhľadom na dĺžku konania zjavne nemohlo dôjsť k porušeniu v tejto časti označených práv sťažovateľa.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu:

45. Napadnuté uznesenie krajského súdu sťažovateľ považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné v otázke neprípustnosti exekúcie z dôvodu nedostatku právnej subjektivity oprávneného (resp. jeho nesprávneho označenia) a tiež namieta, že došlo aj k porušeniu jeho práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (bez akejkoľvek bližšej špecifikácie a argumentácie), k porušeniu práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a napokon k porušeniu práva vlastníť majetok.

46. Ústavný súd konštatuje, že podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. Táto skutočnosť však prichádza do úvahy len vtedy, ak je mimoriadny opravný prostriedok spôsobilý zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa (k tomu bližšie bod 31 a nasl.).

47. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

48. Z predloženého uznesenia krajského súdu č. k. 41 CoE 65/2019-193 z 10. apríla 2019 vyplýva, že proti nemu nebolo prípustné dovolanie napriek tomu, že sťažovateľ toto podal 4. novembra 2019 a najvyšší súd ako súd dovolací rozhodol uznesením č. k. 2 ECdo 9/2020 z 25. februára 2021. Toto rozhodnutie (podľa údajov sťažovateľa z ústavnej sťažnosti) bolo síce právnomu zástupcovi sťažovateľa doručené 26. marca 2021, ale ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 25. septembra 2019 a od tohto dátumu sa plynutie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti v tomto prípade odvodzuje.

49. V právnej vete nálezu sp. zn. III. ÚS 674/2014 (rozhodnutie č. 61/2014, Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky) ústavný súd uviedol:

„V prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu. To však neplatí v prípadoch, v ktorých je neprípustnosť dovolania daná *ex lege* (napr. správne súdnictvo), kde dovolanie nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy.“

50. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemôže vysloviť záver o splnení podmienky ustanovenej § 124 zákona o ústavnom súde, že ústavná sťažnosť proti napadnutému uzneseniu krajského súdu bola podaná včas, z dôvodu, že v danom prípade neexistuje ani teoretická zákonná možnosť prípustnosti dovolania, ktoré bolo podané proti napadnutému uzneseniu krajského súdu. V predmetnej veci bola prípustnosť dovolania *ex lege* vylúčená priamo § 202 ods. 4 Exekučného poriadku.

51. S poukazom na uvedené tak v okolnostiach daného prípadu nemožno dovolanie považovať za účinný prostriedok nápravy slúžiaci ochrane práv sťažovateľa zaručených ústavou, v dôsledku čoho lehotu na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odvíjať od právoplatnosti dovolacieho rozhodnutia, ale od právoplatnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, čo má za následok skutočnosť, že ústavná sťažnosť podaná sťažovateľom bola podaná oneskorene (obdobne I. ÚS 88/2019).

52. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu pre namietané porušenie označených práv v súlade s § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu, že táto bola podaná oneskorene, a preto ústavný súd už námietky sťažovateľa smerujúce proti uzneseniu krajského súdu vecnému prieskumu nepodrobil.

53. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi v nej obsiahnutými už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2021

Libor Duľa
predseda senátu